

Monitörden Yansıyanlar

Levent Daşkiran

PC'lere de Zerafet

Görsel anlamda uyumlu şık parçaları bir araya getirdiğinizde zerafet haliyle kaçınılmaz oluyor. Üstelik özellikleri de hiç fena değil.

Geçtiğimiz ay bu köşede Apple'ın yeni iMac tasarımına yer vermiş ve "onlar bakınız ne de güzel süslüyor bilgisayarlarını, PC'ler niye böyle soğuk" demiştik. Peki PC'lerde de yok mu böyle tasarımlar? Elbette var, büyük üreticiler arada sırada değişik bir mimari anlayışla ve monitöründen faresine kadar birbirine yakışacak parçaları bir araya getirerek, performansın yanında göze de hitap eden dizaynlarla karşımıza çıkıyorlar. Gerçi günümüzde ekran kartı, ses kartı, monitör, klavye derken değişik parçaları bir araya toplayıp yarım saat içinde karşınıza çalışan bir PC koyanlara, bırakın sektörü, neredeyse arkadaş çevremizde bile rastlar olduk. Haliyle seçenekler böylesine çeşitliken görece, pahalı özel tasarımlar Apple'da olduğu gibi yayılamıyor.

Ancak bu durum yeni atılımlara da engel değil. İşte geçtiğimiz ay özel PC tasarımlardan biri de Compaq'tan geldi. Compaq EVO Ultra Slim PC adıyla ilk kez Türkiye piyasasına sürülen ve neredeyse bir dizüstü bilgisayar kadar hafif olan bu cihazın ağırlığı sadece 5 kilogram. Tasarımı ile şimdiye kadar COMDEX (<http://www.comdex.com>) ve CES (<http://www.cesweb.org>) fuarlarında ödülleri alan, CNET tarafından (<http://www.cnet.com>) kurumsal ürünler kategorisinde editörün seçimi ünvanını kazanan cihazın özellikleri de, en az görünümlü kadar etkileyici: Bir kere, kablosuz yerel ağ (WLAN) ve Bluetooth desteği sayesinde bulunduğu ortamdaki mevcut kablosuz ağlara doğrudan bağlanabilme yeteneğine sahip 1.3MHz Celeron işlemci ile hatırı sayılır bir işlem gücü sunuyor ve klasik masaüstü PC'lere oranla %55 sessiz çalışabiliyor. Ayrıca, önümüzdeki aylarda Pentium 4 işlemciler de EVO Ultra Slim PC'lerde kullanılan donanımlar arasında yerini alacak. Compaq'ın tasarımı güzel, açıkçası bizim de gönlümüz bu tarz ürünlerin daha da yaygınlaşarak, kullanıcılara daha zengin satın alma seçeneklerin sunulması yönünde. Daha ayrıntılı bilgi

<http://www.compaq.com.tr> adresinde.

i-CAN Film ve Müzik Yarışması Sonuçlandı

Geçtiğimiz aylarda bu sayfalardan Bilkom'un düzenlediği bilgisayarla film ve müzik yarışmasını sizlere duyurduğumuzu hatırlayacaksınız (<http://www.i-can.bilkom.com.tr>). İşte geçtiğimiz ay bu yarışmanın finali İstanbul'da gerçekleştirildi ve dereceye giren eserlere ödülleri verildi. Katılımlarla ilgili önümüzde gayet güzel rakamlar var: Örneğin, toplam başvuru sayısı, 576'sı film ve 677'si müzik kategorisinde olmak üzere 1275. Üstelik İstanbul-Ankara-İzmir üçlüsü yanında, Türkiye'nin dört bir yanından, Kayseri, Kocaeli, Manisa, Diyarbakır, Şanlıurfa, Edirne, Erzurum, Trabzon gibi illerden hatırı sayılır miktarlarda katılım olmuş. Hatta 23 adet de yurtdışından katılım var. Katılımcıların genel yaş ortalamasıysa 20 ila 30 arasında, bu yaş sınırının altında ve üstünde katılımcı oranında ani bir düşme yaşanıyor.

Yarışmanın final gecesindeyse basit ve yaratıcı fikirlerin işlenmesiyle ne denli hoş sonuçlara ulaşılabilirdiğini bizzat dinledik ve izledik. Film kategorisinde Tahir Özgen "Oldu Gazoz" ile birinci, Akın Çavdarlı "Tay" ile ikinci ve Berat Berberoğlu "Zaman Makine-

si" ile üçüncü olurken, müzik kategorisinde de ilk üçü Bilgehan Öziş, Burak Şentürk ve Dinçer Tuğmaner paylaştılar.

Yarışmacılara ve önümüzdeki senelerde katılmayı düşünenlere Bilkom'dan birkaç da iyi haber geldi. En önemlisi, gelecek sene yarışma kategorilerinin dijital fotoğrafçılık gibi farklı dalları da içine alacak biçimde genişletilmesi düşünülüyor. Film dalında tamamlanmış eserler arasından jüri tarafından seçilenlerin, Fida Film sponsorluğunda sinema salonlarında gösterilecek olması ve müzik dalında ilk 10'a giren eserlerden oluşan bir CD'nin Universal Müzik tarafından müzikseverlerin beğenisine sunulacağına açıklanması da, yarışmanın ardından gelen diğer iki sürprizdi.

Amatör ve yaratıcı çalışmalarını özendiren geleneksel Halıcı MIDI müzik yarışmasından sonra, daha geniş kategorileri içeren bu tarz bir geleneksel oluşuma daha ihtiyacımız vardı doğrusu. Bu arada Halıcı MIDI ile ilgili bilgilere <http://www.halici.com.tr/midi/index2.htm> adresinden ulaşabilirsiniz.

Monitörünüzdeki Evren: Celestia

Şimdi düşünün ki canınız sıkıldı ve şöyle bir gezinmeye niyetlendiniz. Tamam, hemen size bir rota ayarlayalım: Öncelikle gezintiye Dünya'nın 20.000 kilometre kadar üzerinden başlamaya ne dersiniz? Dilerseniz bir iki tur attıktan sonra oradan şöyle bir Ay'a geçer, sonra Mars çevresinde biraz dolanır ve Mars'ın uydusu Phobos'a bir göz gezdirirsiniz. Ya da dilerseniz ortamı biraz daha romantikleştirelim: Örneğin, Jüpiter'in göktaşı uydularından biri olan Metis'in üzerinden Jüpiter'de yüzyıllardır süregelen dev bir fırtınayı temsil eden ünlü kırmızı lekeyi izleme fikri nasıl? Ya da Satürn'ün halkaları arasında gezinmek, Plüton ve uydusu Charon'un etrafında dolaşmak, Venüs'ten güneşi seyretmek, Halley'in peşine takılmak?

Yoksa bu kadar "yakın" yerler sizi tatmin etmiyor da, mizacınız gereği "biraz daha uzaklara" açılmak mı istiyorsunuz?.. Neden olmasın? Örneğin kutup yıldızı olarak da bildiğimiz Polaris'e doğru bir yolculuğa ne dersiniz? Hatta belki yolda Orion takımıyıldızına da uğrar, oradan Akrep takımıyıldızına geçip kırmızı dev Antares'e de bir göz atarsınız. Ne de olsa geri dönüş zor değil.

Şaşırdınız mı? Doğrusu bunlar pek de böyle normalmiş gibi anlatılacak şeyler değil. Ayrıca bütün bu anlattıklarımı size gerçekten yaşatabilecek bir teknoloji de henüz maalesef mevcut değil.. Ancak bir grup programcı, anlatılanları size hiç olmazsa ekran başında yaşatmaya kendini adanmış ve Celestia isimli suni evreni yaratmışlar.

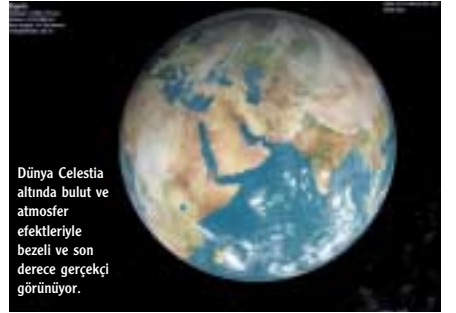
Celestia, <http://www.shatters.net/celestia> adresinden ücretsiz olarak indirilebilen ve yaklaşık 10MB büyüklüğünde bir programdan ibaret. Programın yaptığı iş, Güneş Sisteminin ve evrenin görebildiğimiz bölümünün bir modelini veri tabanındaki bilgilere dayanarak oluşturmak ve size bu modelin içinde seyahat imkanı sunmak. Ancak programda oldukça ince ele alınmış bir çok gerçekçi detay sizi en baştan kendine bağlamaya ediyor. Bir kere, yüzey haritası çıkartılmış ve yayımlanmış olan tüm gezegen ve uyduların Celestia altındaki görünümünde, gerçeğe uygun bu resimler temel alınır. Bu nedenle Dünya üzerinde kıtaları ve denizleri, Mars'ın üzerindeki eski kanyonu, Jüpiter'in uydularından Io'nun volkanik yapısını, Ay'ın kraterlerini görüntülerde kolayca ayırt edebiliyorsunuz. Yine yüzey şekillerinin ya-

nında gök cisimlerine ait şekillerin üç boyutlu yapısında da gerçeğe olabildiğince sadık kalınmış. Örneğin, Güneş Sistemi'ndeki dev göktaşı olarak nitelendirilebilecek Ida'nın ve uydusu Dactyl'in alışılmadık şekilleri, program içinde aslına uygun olarak aynen yer alıyor.

Programın kendine göre bir zaman anlayışı da var ve zamanın akışı, gezegenlerin ve gök cisimlerinin pozisyon değişimlerine doğrudan etki ediyor. Örneğin, zamanı hızlandırdığınızda Dünya'nın kendi etrafındaki hızlı dönüşünü izleyebiliyor, biraz uzaklaştığınızda, tüm gezegenlerin Güneş çevresindeki yörünge hareketlerini gözlemleyebiliyorsunuz. Yörünge hareketlerini ve gezegen isimlerini daha iyi gözlemleyebilmemiz için yörüngelere ait rotalar, program tarafından otomatik olarak işaretlenebiliyor. Üstelik işaretlenebilen şeyler sadece yörüngeler değil; gökyüzünde aşına olduğunuz yıldız sistemlerinin etrafında isimleriyle çizilmesini sağlayabiliyor ve Polaris gibi bazı tanınmış yıldızların isimlerini görebiliyorsunuz.

İşin en güzel taraflarından biriyse, görüntü alanınızdaki herhangi bir yıldız veya gök cismine tıkladığınızda ismini görebilme ve dilerseniz yanına kadar gidip yakından bakabilme imkanına sahip olmanız. Bu kadar da değil; halihazırda bir İnternet bağlantınız varsa tek bir tıklamayla bakmakta olduğunuz gök cisim hakkında anında ayrıntılı bilgiye ulaşabiliyorsunuz. Tabii yıldızların görünümü için Güneş Sistemi elemanlarındaki gibi çok gerçekçi detaylar beklemeyin, hepsi de Güneş için hazırlanmış görüntüyü kullanıyorlar. Ancak bir yıldızın yanına gittiğinizde karşınıza gelen kütle, yarıçap gibi bilgilerden Güneş'e oranla büyüklüğünü ve renginden beyaz cüce mi, kırmızı dev mi olduğunu anlayabiliyorsunuz. Hubble uzay teleskopu ve artık gökyüzünde olmayan MIR uzay istasyonu gibi yapılar da Celestia içinde yer alanlardan.

Sonuçta, Celestia ilk bakışta kullanıcıyı etkileyen, özellikle gökbilim tutkunlarının gözlerini yuvalarından fırlatacak enfes bir çalışma. Sadece kullanıcı olmak istemiyor, nasıl katkıda bulunabileceğinizi merak ediyorsanız Celestia'nın <http://www.shatters.net/celestia> adresindeki sayfalarını ziyaret ederek forumlara katılabilir, diğer kullanıcılarla ve yapımcılarla iletişime geçebilir ve hatta programın geliştirilme aşamasına destek bile verebilirsiniz.

Önümüzdeki aylarda bu sayfalarda bilgisayarla ilgili merak ettiğiniz konular veya çok sorulan soruların cevaplandırılıp küçük bir köşe açmak niyetindeyim. Bu konudaki fikirlerinizi ve varsa dergide cevaplanmasını istediğiniz, bilgisayar teknolojileriyle ilgili soruları yukarıdaki e-posta adresime gönderebilirsiniz.